

Handläggare
Pär Ljungqvist
08-508 266 87**Till**
Miljö- och klimatroteln
2019-01-17

Promemoria - Genomförande av reviderade EU-direktiv på avfallsområdet: Rapportering och miljöstraffavgifter. Svar på remiss

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat Miljödepartementets promemoria *Genomförande av reviderade EU-direktiv på avfallsområdet: Rapportering och miljöstraffavgifter* som ger förslag på hur bestämmelser i miljöbalken och avfallsförordningen ska ändras för att leva upp till justeringar i fem EU-direktiv inom avfallsområdet. I huvudsak handlar det om bestämmelser som införs för ökad insamling av avfallsuppgifter och statistik som medlemsländerna behöver rapportera till EU. Naturvårdsverket får befogenhet att begära in uppgifter och statistik och fler verksamheter jämfört med innan som yrkesmässigt behandlar avfall ska årligen rapportera till Naturvårdsverket. Promemorian ger även förslag till bestämmelser om miljöstraffavgifter för verksamheter som inte lever upp till föreslagna bestämmelser om rapportering av uppgifter eller om man lämnar avfall till någon som saknar nödvändigt tillstånd eller inte har gjort de anmälningar som krävs.

Exploateringskontoret ser positivt på att öka insamlandet av uppgifter och statistik om det avfall som årligen genereras samt hur de återanvänds, återvinns mm. Det är dock viktigt att lagstiftningen i övrigt stimulerar och underlättar återanvändning av byggnads- och rivningsavfall.

Bakgrund / Remissen

I Miljödepartementets promemoria lämnas förslag till hur ändringar i rapporteringsbestämmelserna i fem EU-direktiv på avfallsområdet ska genomföras i svensk rätt. Promemorian innehåller även förslag till miljöstraffavgifter. Förslagen innebär i huvudsak enligt följande.

En skyldighet införs för samtliga kommuner att samla in, bearbeta och till Naturvårdsverket rapportera in uppgifter om

Exploateringskontoret
Miljö och teknikFleminggatan 4
Box 8189
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 266 87
Växel 08-508 276 00
par.ljungqvist@stockholm.se
exploateringskontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se

kommunalt avfall från verksamheter och hushåll (sker idag på frivillig basis). För att Naturvårdsverket ska få in de uppgifter som behövs för att rapportera enligt avfallsdirektivet och avfallsstatistikförordningen införs en skyldighet för berörda aktörer att på Naturvårdsverkets begäran lämna uppgifter. Skyldigheten gäller den som vidtar avfallsförebyggande åtgärder och den som producerar eller på annat sätt hanterar avfall.

Skyldigheten att lämna uppgifter och statistik om bygg- och rivningsavfall kommer att utökas och även gälla anmälningspliktiga verksamhetsutövare, inte bara tillståndspliktiga. Det införs även nya bestämmelser om skyldighet för den som transporterar bygg- och rivningsavfall att till Naturvårdsverket rapportera vissa uppgifter om avfall som transporterats eller exporterats från Sverige. Nya krav kommer även ställas på rapportering om förpackningar.

En miljöstraffavgift införs vid lämnande av avfall till någon som saknar nödvändigt tillstånd eller inte har gjort de anmälningar som krävs. Samtidigt förslås då att bestämmelsen i 29 kap 9§ 15 stycket om böter för den som transporterar avfall utan att inneha nödvändiga tillstånd tas bort. Miljöstraffavgift införs även för överträdelse av skyldigheten att lämna in uppgifter till Naturvårdsverkets register för spårbarhet av farligt avfall liksom av skyldigheten för den som yrkesmässigt samlar in eller producerar kommunalt avfall att lämna in uppgifter till kommunen inom föreskriven tid. Författningsändringarna föreslås i huvudsak träda i kraft den 5 juli 2020.

Eftersom exploateringsnämndens yttrande ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 17 januari 2017 så lämnar exploateringskontoret sina synpunkter som ett kontorsyttrande.

Exploateringskontorets synpunkter

Exploateringskontoret bedömer att de förslag till bestämmelser i promemorian som berör kontoret är de som hanterar bygg- och rivningsavfall. Exploateringskontorets synpunkter berör därmed i huvudsak de förslagen.

Generellt så anser exploateringskontoret att det är positivt att rapporteringen av uppgifter och statistik om avfall ökar och att Naturvårdsverket får utökat uppdrag och bemyndigande för att samla in uppgifter. För att kunna genomföra rätt åtgärder för att minska uppkomsten av avfall och tillämpningen av EUs avfallshierarki så krävs bra statistik. Det är bra att skyldigheten att lämna uppgifter och statistik om bygg- och rivningsavfall även kommer gälla anmälningspliktiga verksamhetsutövare

eftersom det är en omfattande bransch som hanterar stora mängder avfall.

Exploateringskontoret ser även positivt på införande av miljöstraffavgift för underlåtenhet att rapportera in nödvändiga uppgifter samt om man lämnar avfall till någon som saknar nödvändigt tillstånd eller inte har gjort de anmälningar som krävs. Exploateringskontoret tillstyrker även att man samtidigt tar bort bestämmelsen i 29 kap 9§ i miljöbalken avseende böter för den som transporterar avfall utan att inneha nödvändiga tillstånd. Miljöstraffavgifter bedöms vara ett administrativt enklare verktyg att använda för att styra mot efterlevnad av regelverket och i de fall det handlar om mer omfattande kriminell verksamhet så finns fortfarande kvar möjligheten att åberopa miljöbalkens bestämmelser i 29 kap. 4§.

Ska man lyckas med avsikterna i EUs avfallsdirektiv och målet med cirkulär ekonomi krävs dock fler proaktiva verktyg än sanktioner och tvingande bestämmelser om inlämnande av uppgifter och statistik om avfallsinsamling. De styrmedlen kan vara ett komplement till mer hållbar avfallshantering men inte vara drivande i arbetet med att skapa en cirkulär ekonomi.

Stockholms stad har höga ambitioner gällande minskade mängder bygg- och rivningsavfall och har genom sitt kommande miljöprogram flera åtgärder som går utöver vad nationell lagstiftning kräver. Här finns det ett behov av mer verktyg och styrmedel för att minska mängderna bygg- och rivningsavfall som måste komma på plats för att nå EUs och Sveriges högt ställda mål inom avfalls- och klimatområdet. Särskilt då förväntningarna på uppförandet av nya bostäder är stort i Sverige och i synnerhet i Stockholmsområdet.

Slut

Johan Castwall
Förvaltningschef
Göran Carlberg
Avdelningschef
Anders Johnson
Enhetschef

Bilagor

1. Promemoria - Genomförande av reviderade EU-direktiv på avfallsområdet: Rapportering och miljöstraffavgifter